

Zonder coronatest geen herfstvakantie

Achtergrond - 15 oktober 2020 - Auteur: Merlijn Schoonenboom

Nieuwe reisbeperkingen in Duitsland zorgen voor onvrede en kunnen volgens critici de acceptatie voor het coronabeleid in gevaar brengen.

Een gezin uit Berlijn had net de kinderen in het gehuurde vakantiehuisje naar bed gebracht toen de bel ging. Twee agenten stonden voor de deur. Een anonieme tipgever had de politie erop attent gemaakt dat hier de wet werd overtreden. Want wist het gezin dan niet dat ze als Berlijners, als bewoners van een 'coronarisicogebied', niet zomaar in het omliggende Brandenburg mochten overnachten?

Het voorval haalde begin deze week de landelijke media in Duitsland - en dat was niet alleen omdat bleek dat zich in een Oost-Duitse deelstaat ook 30 jaar na de eenwording nog *Spitzel* onder de burgers bevonden. De kwestie was vooral illustratief voor een van de meest verwarrende maatregelen van het coronabeleid: het zogeheten *Beherbergungsverbot*, dat in de meeste Duitse deelstaten tot het eind van deze herfstvakantie geldt.

Het *Beherbergungsverbot* lijkt eenvoudig: inwoners uit een binnenlands risicogebied, waar de coronabesmettingen de grens van 50 op 100.000 inwoners binnen zeven dagen hebben overschreden, mogen niet meer zomaar naar een ander Duits gebied op vakantie. Ze moeten een negatieve coronatest kunnen laten zien die nog geen 48 uur oud is, én ze moeten in sommige deelstaten in hun vakantiewoning in zelfquarantaine.

De onduidelijkheid over het verbod in de praktijk blijkt groot: geldt de regel ook voor forensen, die dagelijks naar een stad reizen die als risicogebied geldt, maar zelf elders wonen? Of: als een test een vereiste voor een vakantie is, waarom is het krijgen van een test in bijvoorbeeld Berlijn dan zo moeizaam? En vooral: waarom hanteert iedere deelstaat weer andere eisen?

Maskenplicht

Precies om aan dergelijke verwarring een eind te maken, vond woensdagmiddag een als 'historisch' aangekondigde bespreking van Angela Merkel met de zestien minister-presidenten van de deelstaten plaats. De aanleiding hiervoor was allereerst de snelle toename van coronabesmettingen, die de afgelopen 24 uur een voor Duitse begrippen recordhoogte van meer dan 6600 hebben bereikt. Maar minstens zo belangrijk voor Merkel was de groeiende onduidelijkheid over de federale aanpak.

Na acht uur vergaderen waren Merkel en de minister-presidenten het nog niet eens over het *Beherbergungsverbot*

Behalve het *Beherbergungsverbot* was de afgelopen weken de *Maskenpflicht* in de openbare ruimte hiervan een voorbeeld. In de meeste steden gold de mondkapjesplicht niet, maar in sommige wel. Hamburg had op haar website een uiterst gedetailleerde beschrijving opgesteld, inclusief de huisnummers van de straten van waaraf een dergelijke plicht zou gelden - tot hilariteit van de rest van het land.

Na acht uur vergaderen hebben Merkel en de minister-presidenten nu een [algemeen geldende regeling](#) voor een mondkapjesplicht in de openbare ruimte besloten: die geldt als de grens van 35 besmettingen op 100 duizend inwoners overschreden is. Maar over het *Beherbergungsverbot* konden de politici het niet eens worden. De deelstaten Thüringen, Bremen, Noordrijn-Westfalen, Rijnland-Palts, Saksen en Berlijn doen er niet aan mee. In [Baden-Württemberg en Nedersaksen](#) heeft de rechter het verbod donderdag opgeheven. In de rest van het land geldt het nog wel; al gelden overal andere vereisten. Een beslissing erover is uitgesteld tot ná de herfstvakantie.

Lappendeken

“Over de kwestie van de toeristische reizen ben ik niet tevreden”, stelde Merkel na afloop van het overleg - ‘droogjes’, volgens een Tagesschau-commentator. De regeling blijft een ‘lappendeken’, was de reactie van Katrin Göring-Eckhardt van de Groenen, die vreest dat het opschorten van de reisregeling op de burgers als een ‘slechte grap’ over zal komen.

Het *Beherbergungsverbot* heeft de discussie doen oplaaien of het federalisme een vloek of een zegen is voor de bestrijding van de pandemie

Het *Beherbergungsverbot* heeft daarmee de discussie doen oplaaien of het Duitse federalisme een vloek of een zegen is voor de bestrijding van de pandemie. In maart en april leek het erop dat de verschillen in aanpak in de zestien deelstaten vooral hun voordelen zouden hebben: in dichtbevolkte centra zoals het Roergebied of Berlijn zijn andere regels nodig dan in dunbevolkte gebieden als Thüringen. Maar aan het begin van de tweede golf overheerst vooral onduidelijkheid.

De onrust hierover laat zien dat de coronacrisis in ieder land weer andere culturele kenmerken aan het licht brengt. Duitsland wordt erom geroemd dat het de besmettingswegen nauwgezet in kaart weet te brengen en dat het

gezondheidssysteem goed functioneert. Maar de schaduwzijde van de Duitse aanpak is na zes maanden ook duidelijk: een onoverzichtelijke chaos aan regeltjes.

Acceptatie

Tot nu toe is de acceptatie van de meeste Duitsers voor coronaregels opvallend groot; de tegenstanders van het coronabeleid die demonstreren zijn cijfermatig gezien slechts een kleine minderheid. Maar volgens Armin Laschet (CDU), minister-president van Noordrijn-Westfalen, kan een regeling als het *Beherbergungsverbot* voor een averechts effect zorgen. Als de regels bij de bevolking niet meer logisch overkomen, zegt Laschet, dan zou die acceptatie wel eens snel kunnen verdwijnen.

De herfstvakantie is voor de Duitsers in ieder geval een bureaucratische puzzel geworden: Berlijners mogen niet naar Brandenburg, maar Brandenburgers mogen zonder problemen naar Berlijn op vakantie. Mecklenburg-Voorpommeren, dat vanwege zijn Oostzee-badplaatsen vooral voor Berlijners een geliefd vakantieoord is, heeft dan weer extra strenge regels, zoals een quarantaineplicht van vijf dagen voor iedereen die uit een risicogebied komt. Maar daar is de woede van vele aanbieders van vakantiehuizen weer extra groot, omdat al 30 procent van de boekingen is geannuleerd.

Het gezin uit Berlijn, dat begin deze week de media haalde, kon overigens wel gewoon in het vakantiehuis blijven. De politieagenten lieten het er bij de huurders op de geldende regels te wijzen. Het huisje stond in een landelijke omgeving, en had geen burens - en de kinderen sliepen al.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/40239/zonder-coronatest-geen-herfstvakantie>